

รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล ในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

The Model of School Administration and Management for Independent School under Office of Basic Education Commission

พีรานุช ไชยพิเดช*
พีรพงศ์ ทิพนาค**
วรทยา ธรรมกิตติภาพ**
จิรวรรณ กิตติพิเชษฐสรรค์**

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
1) สภาพการณ์การบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล
ในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล
ในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และ 3) เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียน
นิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงผสมผสาน
(Mix Methods Research) โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัย
ออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษา
สภาพการณ์การบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล จากกลุ่ม
ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ
การ และ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 226 คน
ด้วยแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ส่วน ตรวจสอบความ

เที่ยงตรงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อหาค่า IOC
ตั้งแต่ 0.60-1.00 และค่าความเชื่อมั่นของการบริหาร
การจัดการการศึกษา เท่ากับ .997 การบริหารโรงเรียน
นิติบุคคลในกำกับ เท่ากับ .987 ใช้สถิติความถี่ ร้อยละ
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Factor Analysis
และ Multiple Regression ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบ
การบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากข้อมูล
ในขั้นตอนที่หนึ่ง ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบองค์ประกอบ
ของการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 9 คน ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมของการบริหาร
จัดการศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหาร
บุคคลด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหาร

*สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

**มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

งานทั่วไป อยู่ในระดับมาก ภาพรวมการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล ส่วนการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล พบว่าภาพรวมด้านหลักธรรมาภิบาล ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ ด้านการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อยู่ในระดับมาก สำหรับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลที่พัฒนาขึ้น ได้องค์ประกอบใหม่จำนวน 9 องค์ ส่วนผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ภาพรวมของตัวแปรการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล สามารถทำนาย การบริหารวิชาการ ได้ร้อยละ 99.1 การบริหารงานบุคคล ได้ร้อยละ 98.4 การบริหารงบประมาณ ได้ร้อยละ 99 และการบริหารงานทั่วไป ได้ร้อยละ 93 สำหรับการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล ด้วยการจัดประชุมอย่างเป็นทางการ (Connoisseurship) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม ถูกต้อง เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย

คำสำคัญ: การบริหารจัดการศึกษา การบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล โรงเรียนในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

The purposes of the research were to study: 1) the situation of School administration and management for Independent School 2) to develop The Model of School administration and management for Independent School 3) to prove The Model of School administration and management for Independent School. The study were the mix method Research procedures consisted of 3 steps. The first step was to

study the situation of School administration and management for Independent School. There were 226 respondent samples consisted of Administrators Deputy administrators and Basic Education Committee. The questionnaires consisted of 3 parts.

They were tested, content validity ranged from 0.60-1.00, reliability comeback was 0.997. Data were analyzed using percent, mean, standard deviation, Factor Analysis and Multiple Regression. The second step was the development of The Model of School administration and management The third step was to recheck The Model of School administration and management by using connoisseurship among 9 experts. Research revealed that the overall of academic management, personnel management budget management, and general management were high, the overall of good government, strategic management, performance-based budgeting, administration independent school, and school-based management were at high level. By using Factor Analysis statistics, it revealed were 9 components of The Model of School administration and management for Independent School, for the multiples Regression analysis, the overall of School administration and management for independent School could predict academic management by 99.7 percent, personnel management by 98.4 percent, budget management by 99 percent, and general management by 93 percent Also, experts agreed that strategic management for Moral Leading School was appropriated, practical and relevant with research theoretical framework.

Keywords: School Administration, School Administration and Management for Independent School, School under Office of Basic Education Commission

บทนำ

การบัญญัติให้สถานศึกษาเป็น “นิติบุคคล” ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 “มาตรา 35 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34(2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล เมื่อมีการยุบเลิกสถานศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ความเป็นนิติบุคคลสิ้นสุดลง” ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐาน และจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงมีคุณภาพ โดยได้บัญญัติให้มีกระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง การจัดองค์กรที่มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมหาชนที่จัดบริการสาธารณะย่อมจะมีอิสระในการบริหารทั้งด้านทรัพยากรบุคคล และอำนาจหน้าที่ในกรอบที่กฎหมายให้อำนาจไว้ การมีกฎหมายกำหนดสถานศึกษาเป็นนิติบุคคลมีจุดมุ่งหมายสำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระ มีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม ซึ่งการบัญญัติกฎเกณฑ์ในลักษณะดังกล่าวนี้ย่อมแสดงให้เห็นชัดเจนว่า แม้กฎหมายจะมีเจตนารมณ์ที่ จะให้สถานศึกษาสามารถบริหารจัดการการศึกษาได้อย่างคล่องตัวและเป็นอิสระโดยการกำหนดให้สถานศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคลในทางกฎหมายความเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาโดยผลของบทบัญญัติมาตรา 35 ดังกล่าวข้างต้นไม่ได้ ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถ ดำเนินการ

ตามอำนาจหน้าที่ของตนได้อย่างอิสระคล่องตัวในฐานะนิติบุคคล เนื่องจากกฎหมายมิได้กำหนดกลไกที่จะรองรับความเป็นอิสระของสถานศึกษาแต่ประการใด ส่งผลให้การดำเนินการใด ๆ ของสถานศึกษายังคงต้องเป็นไปภายใต้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขึ้นอย่างเคร่งครัด (สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2555: 8-9) ตามมาตรา 34 (2) เฉพาะโรงเรียนของรัฐมีฐานะเป็นโรงเรียนนิติบุคคล โดยมีสาระสำคัญ ได้แก่ ในกิจการทั่วไปของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องบุคคลภายนอกให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้แทน นิติบุคคลสถานศึกษา ให้สถานศึกษาปกครองดูแลบำรุงรักษาใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน นิติบุคคลสามารถผูกพันคดี สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการงบประมาณ พัสดุ การรับบริจาคเงินหรือทรัพย์สิน การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเงินและบัญชี และแสดงบัญชีรายรับ รายจ่ายที่มีผู้อุทิศให้ การบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ธีระรุญเจริญ, 2548: 103-106) ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารและจัดการศึกษา ปัญหาในการออกกฎหมายเพื่อให้บุคคลและสถาบันทางสังคมต่างๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ ยังดำเนินการล่าช้า ทำให้การมีส่วนร่วมของบุคคลยังมีน้อย ยังขาดความร่วมมือการใช้ทรัพยากรระหว่างสถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนในทุกระดับการศึกษา การแบ่งบทบาทอำนาจหน้าที่ระหว่างสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งหน่วยงานส่วนกลางยังขาดความชัดเจน มีการบังคับบัญชา สั่งการจากส่วนกลางมาก ขัดหลักการกระจายอำนาจ สถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก ขาดความพร้อมที่จะบริหารการเงินและบุคลากรด้วยตนเอง คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทเสมือนที่ปรึกษา การตัดสินใจอยู่ที่ผู้บริหาร คณะกรรมการบางท่านไม่เข้าใจบทบาทของตน

ขาดความพร้อมและศักยภาพ (วิทยากร เชียงกูล, 2550: 79-84)

ผู้บริหารทุกระดับจำเป็นต้องตระหนักในเรื่อง การนำธรรมาภิบาลมาใช้ในสถานศึกษา ได้แก่ 1. ให้ชุมชนมีส่วนร่วม 2. โปร่งใสในการดำเนินงานพร้อมให้ตรวจสอบ 3. มุ่งคุณภาพ/ประโยชน์ผู้เรียนเป็นที่ตั้ง 4. ฟังตนเองเป็นหลัก 5. ทำงานด้วยความรับผิดชอบ 6. หน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้องให้อิสระในการดำเนินการ 7. เน้นการบริหารโดยองค์คณะบุคคล / คณะกรรมการ 8. จัดให้มีสารสนเทศครบถ้วน 9. ประกันคุณภาพการศึกษา และ 10. ประเมิน ตรวจสอบ เป็นระยะ (ธีระ รุญเจริญ, 2548: 94-109)

ในการบริหารสถานศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้อง กับสภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละที่ ซึ่งผู้บริหาร ต้องสร้างสมรรถนะของตนเองใหม่ ให้สอดคล้องกับ หลักการ ดังต่อไปนี้ 1) การให้หลายฝ่ายมีส่วนร่วม 2) การฟังตนเองเป็นหลักและมีอิสระในการตัดสินใจ 3) การยึดประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะ ผู้เรียนเป็นหลัก 4) การมีความสามารถในการบริหาร การเปลี่ยนแปลง 5) เน้นกระจายอำนาจ และหน้าที่ ความรับผิดชอบ 6) การรับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ (ธีระ รุญเจริญ, 2549: 8, 30-33) ขั้นตอนการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้บริหารและบุคลากรทุกคน ในสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง เช่นชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนต้องได้รับการเตรียมความพร้อมให้มองเห็น คุณค่า และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการติดตาม กำกับดูแลการดำเนินการอย่างเป็น ระบบ เตรียมความพร้อมให้ทุกคนและจัดให้มีกลไก ในการดำเนินงาน โดยทุกฝ่ายร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ ร่วมกันตรวจสอบ ติดตามและร่วมกันประเมิน และ ปรับปรุง (บุญมี เณรยอด, 2545: 172) ฐานการคิด จากเดิมมาเป็นแบบ กำกับงานโดยกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบต่างๆ ซึ่งเป็นรูปแบบที่รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ

ได้โดยไม่ต้องบังคับบัญชาตามลำดับฐานอำนาจในองค์กร เพราะสามารถเสนอกฎหมาย ออกข้อบังคับและระเบียบ เพื่อกำกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารงาน โดยมี หน่วยงานส่วนกลางทำหน้าที่เหมือนสำนักงานเลขาธิการ รัฐมนตรี ส่วนกลางมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย แผนสนับสนุนทรัพยากร และออกกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบเพื่อการกำกับการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่วนการบริหารสถานศึกษาภาครัฐควรพัฒนาโรงเรียน ที่พร้อมเป็น นิติบุคคล บริหารตนเองได้ แต่ต้องพัฒนาระบบตรวจสอบ ดูแล ช่วยเหลือ ด้านคุณภาพ จากฝ่าย วิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) สมาคมวิชาการ และสมาคมวิชาชีพ (วิทยากร เชียงกูล, 2550: 175)

สรุปสภาพปัญหาและอุปสรรคในการบริหาร จัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนิติบุคคลได้ ดังต่อไปนี้ ด้านวิชาการ เห็นว่าการทำหลักสูตรสถานศึกษาได้รับการ มอบอำนาจสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนได้ ด้านงบประมาณ เห็นว่าการจัดสรรงบประมาณในปัจจุบัน ยังไม่เพียงพอ ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง และไม่เอื้อ ต่อการจัดห้องเรียนที่เปิดสอนตามโครงการพิเศษ ได้รับ งบประมาณสำหรับการปรับปรุงอาคารหรือซ่อมแซม วัสดุที่ ชำรุดเสียหายมีความล่าช้า และงบประมาณ ในส่วนค่าสาธารณูปโภคที่ได้รับไม่ตรงกับความเป็นจริง ส่วนการบริหารงบประมาณเห็นว่าสถานศึกษาควรได้รับ อุดหนุนเป็นก้อน (Block Grant) เพื่อสะดวกต่อ การบริหารจัดการโรงเรียน ด้านบริหารงานบุคคล สถานศึกษาไม่สามารถสรรหา สอดคล้องเลือกบรรจุ แต่งตั้งได้เอง การจ้างครูอัตราจ้าง เห็นว่าระบบที่มีอยู่ ในปัจจุบันไม่จูงใจครูที่มีความสามารถสูงเข้ามาทำงาน ในโรงเรียน ควรให้อิสระโรงเรียนในการจ้าง การกำหนด ค่าตอบแทน และการจัดสวัสดิการ และให้ครูอัตราจ้าง สามารถนับอายุการทำงานเพื่อเป็นพนักงานราชการ ได้ด้วย ส่วนด้านบริหารงานทั่วไป เห็นว่าการดำเนินการ พื้นฐานด้านต่างๆ อาทิ การรับนักเรียน การกำหนดระยะ เวลาการเปิดและปิดภาคการศึกษา การเปิดห้องเรียน

พิเศษ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การพานักเรียนไปนอกสถานศึกษา ไม่สอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน ควรให้อิสระแก่โรงเรียนในการกำหนดเองตามความเหมาะสมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนสื่อ หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ก็มีอยู่อย่างจำกัด และบางอย่างล้าสมัย สถานศึกษาไม่สามารถจัดซื้อจัดจ้าง ซ่อมแซม บำรุงรักษา จำหน่ายได้ด้วยตัวเอง (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556: 15-16)

จากข้อมูลดังกล่าวมาแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า หากโรงเรียนนิติบุคคล รุ่นที่สองที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวทางพัฒนาโรงเรียน เหล่านี้ไปสู่คุณภาพของโรงเรียน ความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่สูงขึ้นสู่มาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ย่อมเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยในการยกระดับคุณภาพ มาตรฐาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียนให้สูงขึ้น โดยเฉพาะโรงเรียนในท้องถิ่น โรงเรียนที่มีขนาดเล็ก ทำให้ผู้ปกครอง ชุมชน บุตรหลาน มีทางเลือกมากขึ้นในการเลือกโรงเรียนเข้าศึกษาที่เป็นโรงเรียนดีใกล้บ้าน ไม่ต้องส่งไปเรียนโรงเรียนใหญ่ในเมืองที่อยู่ห่างไกลผู้ปกครองและมีค่าใช้จ่ายในการศึกษา ที่สูงมาก เมื่อเทียบกับการเรียนในโรงเรียนดีใกล้บ้านที่มีคุณภาพเท่ากับโรงเรียนขนาดใหญ่ในเมืองหรือตัวจังหวัด สำเร็จการศึกษาแล้วก็สามารถเลือกเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นทั้งระดับอาชีวศึกษา ระดับอุดมศึกษา เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนารูปแบบ รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล ในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อมูลที่ได้สามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนนิติบุคคล ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์การบริหารจัดการ

โรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ

โรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการ

โรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix Methods Research) โดยใช้เทคนิควิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ (Quantitative and Qualitative Method as Technique) โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ และคณะกรรมการสถานศึกษา โรงเรียนนิติบุคคลในกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลงวันที่ 13 มีนาคม 2556 รุ่น 2 ในปีการศึกษา 2556 จำนวนทั้งสิ้น 226 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607-610) ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 การบริหารการจัดการการศึกษา ประกอบด้วยงานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคคล งานด้านงบประมาณ และงานบริหารงานทั่วไป ส่วนที่ 3 การบริหารโรงเรียนนิติบุคคล ประกอบด้วย การบริหารตามหลักธรรมาภิบาล การบริหารเชิงกลยุทธ์ การบริหารแบบมุ่งเน้นผลงาน การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และการบริหาร

สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล โดยสร้างแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อหาค่า IOC ตั้งแต่ 0.60-1.00 ค่าความเชื่อมั่นการบริหารจัดการการศึกษา เท่ากับ .997 และค่าความเชื่อมั่นการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล ในกำกับ เท่ากับ .987

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) คะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้ทำการ โดยการประมวลข้อมูลผ่านการวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล ด้วยสถิติ Factor Analysis จากขั้นตอนที่หนึ่ง เพื่อจัดทำกรอบองค์ประกอบของการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล และการตรวจสอบองค์ประกอบของการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) ผู้บริหารจำนวน 4 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการ โรงเรียนนิติบุคคล ในกำกับของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รุ่น 1 ปีการศึกษา 2555 ปรับปรุงการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะความเป็นไปได้ ให้รูปแบบมีความสมบูรณ์และนำไปใช้ได้จริง และทำการวิเคราะห์หาปัจจัยทำนายรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล ที่ส่งต่อการบริหารจัดการศึกษา ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ขั้นตอน 3 การตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล

การตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการ

โรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทำโดยจัดการประชุมอย่างเป็นทางการเพื่อการวิพากษ์รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล ที่จัดทำขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 ท่าน นำผลการวิพากษ์รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์และมีความเป็นไปได้ ในการนำไปใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล ในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพการณ์การบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.98 คน วุฒิการศึกษา สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 63.27 ตำแหน่งในการบริหาร เป็นรองผู้อำนวยการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.90 ประสบการณ์ทำงาน ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ประสบการณ์ 6-10 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.18 ประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.92 วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.89 ประสบการณ์ในการบริหารงานโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับ สพฐ. ประสบการณ์ 1-5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.64

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการณ์การบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏว่า ภาพรวมของการบริหารการจัดการศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับการปฏิบัติ มีระดับมากที่สุด 15 ข้อ โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ พัฒนาเทคนิคการสอนให้ทันสมัย ทั้งในและนอกชั้นเรียน ($\bar{x} = 4.64$) ส่วนภาพรวมของด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามียะดับการปฏิบัติ มีระดับมาก 13 ข้อ โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรฝึกอบรมเทคนิควิธีการใหม่ ๆ และพัฒนาองค์ความรู้กับหน่วยงานภายนอก ($\bar{x} = 4.58$) สำหรับภาพรวมของ ด้านการบริหารงบประมาณและงานธุรการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามียะดับการปฏิบัติ มีระดับมาก 12 ข้อ โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ มีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล การรายงานการใช้จ่ายงบประมาณและผลการดำเนินงาน ($\bar{x} = 4.53$) และประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีและรายงานต่อคณะกรรมการโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชน ($\bar{x} = 4.51$) และ ด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามียะดับการปฏิบัติ มีระดับมาก 16 ข้อ โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ มีการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.53$)

การบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล พบว่า ภาพรวมด้านหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามียะดับการปฏิบัติ มีระดับมากทั้ง 23 ข้อ ภาพรวมด้าน การบริหารเชิงกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามียะดับการปฏิบัติ มีระดับมากทั้ง 13 ข้อ ด้านการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามียะดับการปฏิบัติ มีระดับปานกลางทั้ง 12 ข้อ ส่วนด้านการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามียะดับการปฏิบัติ มีระดับมาก 9 ข้อ โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ มีการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.53$)

สำหรับภาพรวมของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$) เมื่อพิจารณา

เป็นรายข้อพบว่ามียะดับการปฏิบัติ มีระดับมาก 11 ข้อ โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ สถานศึกษามีระบบการบริหารทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ที่มุ่งเน้นสิทธิและประโยชน์สูงสุดของผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{x} = 4.65$) สถานศึกษามีการระดมทรัพยากรและการลงทุนจากแหล่งต่าง ๆ และมีการออกระเบียบการใช้เงินรายได้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = 4.53$) และ สถานศึกษามีวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ และ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.52$)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคล ด้วยวิธี Extraction Method: Principle Component Analysis และหมุนแกนปัจจัย ด้วยวิธี Varimax ได้องค์ประกอบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลที่มีจำนวน 73 ตัวแปรย่อย ได้องค์ประกอบใหม่จำนวน 9 องค์ประกอบที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ระหว่าง 0.437 ถึง .821 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.40 ทุกตัว ดังนั้นองค์ประกอบที่ 1 ชื่อ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วย 22 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 2 ชื่อ การบริหารเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย 17 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 3 ชื่อ ประสิทธิภาพการบริหาร ประกอบด้วย 8 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 4 ชื่อ หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย 10 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 5 ชื่อ การบริหารสารสนเทศ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 6 ชื่อ ความรับผิดชอบ ประกอบด้วย 2 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 7 ชื่อ การกำหนดวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย 3 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 8 ชื่อ การสร้างมาตรฐานการทำงาน ประกอบด้วย 3 ตัวแปร และองค์ประกอบที่ 9 ชื่อ ประสิทธิภาพการบริหาร ประกอบด้วย 2 ตัวแปร

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทำนายการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษา ที่ใช้วิธีการแบบ Enter พบว่า ภาพรวมของตัวแปรพยากรณ์ที่ ประกอบด้วย การบริหารโดย

ใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารเชิงกลยุทธ์ ประสิทธิภาพ การบริหาร หลักธรรมาภิบาล ความรับผิดชอบ การกำหนดวิสัยทัศน์ การสร้างมาตรฐานการทำงานและประสิทธิภาพการบริหาร สามารถทำนายการบริหารวิชาการ ได้ร้อยละ 99.1 โดยมีค่า Adjusted R Square .991 สามารถทำนายการบริหารงานบุคลากรได้ร้อยละ 98.4 โดยมีค่า Adjusted R Square .984 สามารถทำนายการพัฒนาการบริหารงบประมาณได้ร้อยละ 99 โดยมีค่า Adjusted R Square .989 และสามารถทำนายการพัฒนาการบริหารงานทั่วไป ได้ร้อยละ 93 โดยมีค่า Adjusted R Square .927

ตอนที่ 2 ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ปรากฏว่า รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านการประชุมอย่างเป็นทางการของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการวิพากษ์รูปแบบจัดทำขึ้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน เห็นว่ามีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้

อภิปรายผล

ผลการศึกษาศึกษาสภาพการณ์การบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏว่า ผลการศึกษาศภาพการณ์การบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ภาพรวมของการบริหารการจัดการศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ และด้านการบริหารงานทั่วไป อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ทวี พูลทรัพย์ (2551: 45) การศึกษาของการบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครปฐม เขต 1 พบว่า การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย

เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป การบริหารวิชาการ และการบริหารงานบุคคล

ส่วนผลการศึกษาศาถาการบรืหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ภาพรวมด้านหลักธรรมาภิบาล ด้านการบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ด้านการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ จูรี อุไรวัฒนา (online) การศึกษาศาถาการบรืหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และเขต 2 ที่พบว่าสภาพการบรืหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่เป็นนิติบุคคล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยวิธี Varimax ได้องค์ประกอบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือองค์ประกอบใหม่จำนวน 9 องค์ประกอบ ประกอบด้วย การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารเชิงกลยุทธ์ ประสิทธิภาพการบริหาร หลักธรรมาภิบาล การบริหารสารสนเทศ ความรับผิดชอบ การกำหนดวิสัยทัศน์การสร้างมาตรฐานการทำงานและประสิทธิภาพการบริหาร โดยผลการวิเคราะห์ปัจจัยทำนายการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษา พบว่า ภาพรวมของตัวแปรพยากรณ์ที่ประกอบด้วย การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารเชิงกลยุทธ์ ประสิทธิภาพการบริหาร หลักธรรมาภิบาล ความรับผิดชอบ การกำหนดวิสัยทัศน์ การสร้างมาตรฐานการทำงานและประสิทธิภาพการบริหาร สามารถทำนาย การบริหารวิชาการ ได้ร้อยละ 99.1 โดยมีค่า Adjusted R Square .991 สามารถ

ทำนายการบริหารงานบุคลากรได้ร้อยละ 98.4 โดยมีค่า Adjusted R Square .984 สามารถทำนายการพัฒนาการบริหารงบประมาณได้ร้อยละ 99 โดยมีค่า Adjusted R Square .989 และสามารถทำนายการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปได้ร้อยละ 93 โดยมีค่า Adjusted R Square .927 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พิเชฐ โพธิ์ภักดี (2553: 208-221) พบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มี 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 การกระจายอำนาจ และรูปแบบที่ 2 องค์กรมหาชน แต่ละรูปแบบประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ส่วนคือ 1) หลักการและวัตถุประสงค์ 2) โครงสร้างและสาระสำคัญ 3) การนำไปสู่การปฏิบัติและเงื่อนไขความสำเร็จ จุดเด่นของรูปแบบที่ 1 คือ โรงเรียนจะมีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย คือวิชาการ บริหารทั่วไป บุคลากรและงบประมาณภายใต้กฎระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานกำหนด ส่วนจุดเด่นของรูปแบบที่ 2 โรงเรียนบริหารงานทั้ง 4 ด้าน อย่างมีความเป็นอิสระและคล่องตัวภายใต้กฎระเบียบแนวปฏิบัติที่

โรงเรียนกำหนดเอง

ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปรากฏว่ารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนนิติบุคคลในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านการประชุมอย่างเป็นทางการของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการวิพากษ์รูปแบบจัดทำขึ้นโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนที่เป็นนิติบุคคล (ทวีศักดิ์ อำลา, 2551) ที่ผู้วิจัยนำรูปแบบที่เหมาะสมให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คนพิจารณาถึงความเหมาะสมในการนำไปใช้และพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยวิธีการอ้างอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) รูปแบบที่เหมาะสมกับการบริหารโรงเรียนเอกชนที่เป็นนิติบุคคล คือรูปแบบที่ 8 ซึ่งมีความเหมาะสม ถูกต้องเป็นไปได้ และสามารถนำไปปรับใช้กับโรงเรียนเอกชนนิติบุคคล

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2558). **การบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน**. สถาบันพัฒนานโยบายและการจัดการ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จำนงค์ แจ่มจันทรวงษ์. (2552). **รูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายพหุภาคีเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาและผู้นำการเปลี่ยนแปลง มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย.
- จรี อุไรวัฒนา. **การศึกษาสภาพการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กที่เป็นนิติบุคคล สังกัด. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1 และเขต 2** (online). Accessed 1 February 2006. Available from <http://www.riclib.Nret.go.th/abs/pdf>
- ทวี พูลทรัพย์. (2551). **การบริหารโรงเรียนในโซนคุณภาพ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1**. ปริญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ทวีศักดิ์ อ่ำลา. (2551). **รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนที่เป็นนิติบุคคล**. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2548). **สู่ความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ**. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นิกร นวโชติรส. (2550). **การบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครขอนแก่น**. รายงานการศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิเชฐ โพธิ์ภักดี. (2553). **การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. คุรุศาสตรดุษฎีบัณฑิต การบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและการเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ บัวชิต. (2550). **การใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิทยากร เชียงกุล. (2550). **สภาวะการศึกษาไทย ปี 2549/2550 การแก้ปัญหาและการปฏิรูปการศึกษาอย่างเป็นระบบองค์รวม**. กรุงเทพฯ: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (2555). **รายงานฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยและพัฒนากฎหมายเพื่อบริหารจัดการสถานศึกษานิติบุคคล สังกัดสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2556). **คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2542). **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.

- สำนักพัฒนาระบบงานและบุคลากร สำนักงานประมาณ. (2543). **ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน**. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาระบบงานและบุคลากร สำนักงานประมาณ.
- อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ. (2558). **ประเทศไทยกับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- อำนาจ วิทยานุกูล. (2556). **การบริหารโรงเรียน โครงการพัฒนาบริหารรูปแบบนิติบุคคล. สื่อนำเสนอ**. กรุงเทพฯ: นำนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2542). **รายงานการวิจัยการศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School- Based Management)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- Coukos-Semmel, E. D. (2002). **Knowledge management: Processes and strategies used in united states research university**. Abstract Retrieved March 14, 2014, form <http://proquest.umi.com/pqweb>
- Krejcie,R.E.and D.W. Morgan. (1970). **“Determining Sample Size for Research Activities.”** Educational and Psychological Measurement.
- Maier, R. (2002, February). **State-of-practice of knowledge management system: Result of an empirical study**. Upgrade, 3,(1), 15-23.
- Sallis, E., & Jones, G. (2002). **Knowledge Management in Education**. London: Kogan Page.
- Sergiovanni,ThomasJ.and others. (2004). **Educational Governance and Administration**. 5th ed. New York: Pearson.